

Riksdagens svar RSv 51/2026 rd – RP 16/2026 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av polisförvaltningslagen, lagen om Polisyrkeshögskolan och 1 kap. 10 § i polislagen

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av polisförvaltningslagen, lagen om Polisyrkeshögskolan och 1 kap. 10 § i polislagen (RP 16/2026 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Förvaltningsutskottet (FvUB 6/2026 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av polisförvaltningslagen

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i polisförvaltningslagen (110/1992) 15 b §, sådan den lyder i lagarna 873/2011 och 740/2018, och
fogas till lagen nya 15 k—15 m § som följer:

15 k §

Polisens reserv

Polisen har en *reserv* bestående av reservpoliser som utgörs av studerande som avlägger en yrkeshögskoleexamen inom polisbranschen samt personer med polisutbildning som inte arbetar som polis.

Reserven kan aktiveras vid i 3 mom. avsedda allvarliga störningssituationer under normala förhållanden, under undantagsförhållanden som avses i beredskapslagen (1552/2011) eller vid försvarstillstånd som avses i lagen om försvarstillstånd (1083/1991), om det är nödvändigt för att trygga polisens resurser i alla situationer. Statsrådets allmänna sammanträde fattar beslut om aktivering och återkallande av reserven. Polisstyrelsen meddelar en föreskrift om sådan

Riksdagens svar RSv 51/2026 rd

registerföring, bedömning av utbildningsbehovet, fördelning av utbildningsansvaret och utrustning och materiel som gäller aktiveringen av polisens reserv.

Med *allvarliga störningssituationer under normala förhållanden* avses sådana exceptionella och tillfälliga situationer där det inte är möjligt att upprätthålla allmän ordning och säkerhet med polisens befintliga resurser. Till allvarliga störningssituationer under normala förhållanden hör

- 1) terrordåd som riktas mot samhällets strukturer eller stora folksamlingar, överhängande hot om sådana dåd eller annan brottslig verksamhet som allvarligt äventyrar den inre säkerheten,
- 2) omfattande störningssituationer som allvarligt äventyrar allmän ordning och säkerhet,
- 3) omfattande eller allvarliga störningssituationer som riktar sig mot kritisk infrastruktur, informationssystem och datanät,
- 4) massinvandring, påtryckning genom styrning av invandrare eller andra allvarliga störningssituationer som riktar sig mot gränssäkerheten,
- 5) användning av militära maktmedel, överhängande hot om det eller någon annan allvarlig påtryckning,
- 6) andra allvarliga störningssituationer som till sina verkningar kan jämföras med situationerna i 1—5 punkten.

För förvaltningen av reserven ska polisen föra ett register. Polisstyrelsen är personuppgiftsansvarig. I 1 mom. avsedda personer kan anmäla sig till registret. I registret antecknas då personens namn, den personbeteckning som behövs för att specificera personen, kontaktuppgifter samt uppgift om personens yrkesmässiga specialkompetens. Anmälan kan återkallas genom personens egen anmälan. Giltigheten för anmälan ska kontrolleras årligen.

15 1 §

Utbildning

Till reservpolis kan utses den som har avlagt en sådan yrkeshögskoleexamen inom polisbranschen som avses i 24 § i lagen om Polisyrkeshögskolan (1164/2013) eller grundexamen för polis eller tjänsteexamen för polismanskap enligt tidigare gällande lagstiftning eller som i studier som ingår i en yrkeshögskoleexamen inom polisbranschen har avlagt helheter som avser grundläggande och mänskliga rättigheter, polisens uppgifter och befogenheter samt grunderna för den operativa verksamheten. Utbildningens omfattning är minst 45 studiepoäng.

Bestämmelser om rätten för en reservpolis att bära och använda maktmedelsredskap finns i bestämmelser som utfärdats med stöd av 9 kap. 10 § 2 mom. i polislagen.

Polisstyrelsen ska genom utbildning som genomförs i enlighet med 1 och 2 mom. och genom årlig fortbildning säkerställa att reservpoliser har aktuell kompetens.

15 m §

Utnämning, uppgifter och befogenheter

Beslut om att utse en person till ett uppdrag som reservpolis vid en polisinsättning fattas av chefen för polisinsättningen. En person som avlägger yrkeshögskoleexamen för polis kan utses till reservpolis endast för att utföra sådana uppdrag för vilka personen har tillräcklig utbildning med hänsyn till de befogenheter som uppdraget kräver. En reservpolis utnämns till ett tjänsteförhållande för viss tid som polis.

Riksdagens svar RSv 51/2026 rd

En reservpolis har rätt att utöva polisbefogenheter vid allvarliga störningssituationer under normala förhållanden, under undantagsförhållanden samt vid försvarstillstånd för att utföra sådana uppgifter som anges i 1 kap. 1 § i polislagen. I fråga om en reservpolis som avlägger yrkeshögskoleexamen för polis ska polisbefogenheterna utövas under direkt tillsyn och ledning i realtid av en polisman som utnämns till en tjänst eller till ett tjänsteförhållande för viss tid.

Bestämmelser om rätten för en reservpolis att använda maktmedel finns i 2 kap. 17—20 § i polislagen. Maktmedelsredskap som reservpoliser får bära är skjutvapen enligt 2 § i skjutvapenlagen (1/1998) och gasspray enligt 11 § i den lagen samt handbojor, högst 70 cm långa batonger och teleskopbatonger.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om Polisyркeshögskolan

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om Polisyркeshögskolan (1164/2013) 22 § 1 mom. 3 punkten, 23 § samt 31 § 2 mom., av dem 22 § 1 mom. 3 punkten sådan den lyder i lag 552/2017, som följer:

22 §

Behörighet för studier som leder till yrkeshögskoleexamen

Till studier som leder till yrkeshögskoleexamen kan som studerande antas den som har avlagt eller fullgjort

3) grundexamen för polis eller tjänsteexamen för polismanskap enligt tidigare bestämmelser och som har utnämns till lärare vid Polisyркeshögskolan tills vidare eller för minst två år, eller

23 §

Behörighet för studier som leder till högre yrkeshögskoleexamen

Till studier som leder till högre yrkeshögskoleexamen kan som studerande antas den som

1) har avlagt en yrkeshögskoleexamen eller högskoleexamen som lämpar sig för myndighetsuppgifter som gäller den inre säkerheten och som har minst två års arbetserfarenhet av en myndighetsuppgift som gäller den inre säkerheten som motsvarar examen, eller

2) har minst tre års arbetserfarenhet som polis i Finland och som Polisyркeshögskolan annars anser ha tillräckliga kunskaper och färdigheter för studierna.

Riksdagens svar RSv 51/2026 rd

31 §

Studierätt

En heltidsstuderande ska slutföra de studier som avses i 1 mom. inom en tid som är högst ett år längre än den tid som motsvarar studiernas omfattning. I denna maximitid räknas inte in den tid som den studerande har varit frånvarande

- 1) på grund av frånvaroanmälan,
 - 2) på grund av avbrott i studierna,
 - 3) på grund av avstängning för viss tid, eller
 - 4) på grund av att den studerande utsetts till polisens reserv.
-

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ . Bestämmelserna i 22 § 3 mom. 1 punkten och 23 § träder dock i kraft den 1 september 2026.

Lag

om ändring av 1 kap. 10 § i polislagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i polislagen (872/2011) 1 kap. 10 § 3 mom. som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

10 §

Uniform

Polisuniform och polisiära beklädnadsartiklar får inte användas av andra än polismän. Ingen får heller använda en dräkt eller beklädnadsartikel som på ett förvillande sätt påminner om en sådan uniform eller beklädnadsartikel så att användaren kan förväxlas med en polisman. Vad som föreskrivs ovan i detta moment gäller dock inte i 1 mom. nämnda överväktares eller väktares rätt att använda föreskrivna uniformer eller beklädnadsartiklar.

Riksdagens svar RSv 51/2026 rd

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 8.5.2026

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare